

شکست سنگین صدام از فاتحان خرمشهر به روایت آمار / نقش کلیدی شهید سردار سلیمانی در آزادسازی خرمشهر

عملیاتی خوزستان از دست داد. صدام شخصاً دستور عقب‌نشینی را صادر کرد. این عملیات، با دستیابی نیروهای ایرانی به اهدافشان، با پیروزی کامل آن‌ها به پایان رسید.

عملیات «بیت المقدس»

بین روزهای دهم اردیبهشت تا چهارم خرداد ۱۳۶۱ انجام شد؛ هدف این عملیات که آن را در چهار مرحله طراحی کرده بودند و در آن نیروهای ارتش و سپاه به صورت مشترک حضور داشتند، آزادسازی اراضی اشغالی در منطقه بین رودهای کرخه کور، کارون، اروند و هورالهویزه و در نهایت، آزادسازی خرمشهر بود.

در ابتدای کار، نیروهای ایرانی توانستند بر جاده خرمشهر به اهواز مسلط شوند و نیروهای عراق را به سمت خرمشهر عقب برانند.

تا پیش از رسیدن پیشقراولان سپاه ایران به خرمشهر، نیروهای دشمن بیش از ۱۰ پاتک سنگین را برای توقف عملیات اجرا کردند که همه آن‌ها با شکست روبه‌رو شد.

در سحرگاه روز سوم خرداد، قرارگاه کربلا، مرکز فرماندهی عملیات، فرمان ورود به شهر و پاکسازی آن را صادر کرد.

صدام برای حفظ خرمشهر بیش از ۴۰ هزار نیرو را در آن متمرکز کرده بود، اما نتوانست در برابر سیل خروشان و قدرتمند رزمندگان اسلام مقاومت کند و به این ترتیب، خرمشهر آزاد شد.

آمار نیروهای انسانی

رزمندگان ایرانی در عملیات فتح‌المبین با استعداد ۱۸۵ هزار نفر و در عملیات بیت‌المقدس با استعداد ۱۳۰ هزار نفر نیرو حضور داشتند و در مجموع، از وجود ۳۱۵ هزار نفر در این دو عملیات استفاده شد که البته، تعداد زیادی از آن‌ها، به صورت مشترک در هر دو عملیات حضور داشتند.

ارتش بعثی عراق نیز، در عملیات نخست، ۱۶۰ هزار نیرو را به میدان آورد و برای جلوگیری از پیشروی ایران در عملیات دوم، از ۱۵۰ هزار نیرو استفاده کرد؛ در مجموع، نیروهای بعثی وارد شده به میدان، ۳۱۰ هزار نفر بودند.

باید توجه داشت که در هر دو عملیات انجام گرفته، ایران حالت حمله داشت و طبق قواعد نظامی، باید نیرویی معادل سه برابر نیروهای عراقی را به میدان می‌آورد؛ اما رزمندگان اسلام، با قدرت ایمان و اراده توانستند با یک‌سوم نیروهای موردنیاز، به پیروزی برسند.

برای کسب این فتح بزرگ، رزمندگان ایرانی در عملیات فتح‌المبین، ۲۰ هزار شهید و در عملیات بیت‌المقدس، ۲۲ هزار و ۵۰۰ شهید تقدیم کردند و در مجموع، فتح خرمشهر با نثار خون

عملیات غرورآفرین آزادسازی خرمشهر، فرایندی فوری و کوتاه‌مدت نبود؛ طرحی بود که در کوره تجربیات سرداران بزرگ ایران آبدیده شد و با نثار خون پاک جوانان مؤمن و شجاع این مرز و بوم به نتیجه رسید.

ما عموماً عادت کرده‌ایم که در بررسی‌های تاریخی، آغاز عملیات آزادسازی خرمشهر، موسوم به عملیات «بیت‌المقدس» را به صورت انفرادی و در قالب تنها عامل تأثیرگذار در این فتح بزرگ به شمار آوریم و روزهای بین دهم اردیبهشت تا چهارم خرداد ۱۳۶۱ را به عنوان ایام رقم خوردن این پیروزی محسوب کنیم؛ درحالی‌که واقعیت چیز دیگری است.

پیش از آغاز عملیات «بیت‌المقدس»، حدود یک‌ماه قبل از آن، فرایند آزادسازی خرمشهر با عملیات ظفرمندان «فتح‌المبین» آغاز شده بود؛ از دوم تا دهم فروردین‌ماه ۱۳۶۱.

بنابراین، در بررسی آمار مربوط به آزادسازی خرمشهر، رواست که نگاهی ترکیبی به ارقام هر دو عملیات بیندازیم و مجموع آن‌ها را به عنوان هزینه و دستاورد این فتح منظور داریم.

حماسه آزادسازی خرمشهر، پس از ۵۷۸ روز اشغال آن توسط دشمن بعثی (از ۴ آبان ۱۳۵۹) اتفاق افتاد و برگی زرین را در تاریخ ایران رقم زد. در ادامه این مطلب و به مناسبت سالروز آزادسازی خرمشهر، با هم به مرور اطلاعات آماری و تلفیقی دو عملیات «بیت‌المقدس» و «فتح‌المبین» می‌پردازیم که در نهایت به آزادسازی خرمشهر انجامید؛ اما پیش از آن، اطلاعات مختصری درباره هر دو عملیات را با هم مرور می‌کنیم:

عملیات «فتح‌المبین»: بین روزهای دوم تا دهم فروردین ۱۳۶۱ انجام شد؛ در این عملیات ۳۵ گردان از ارتش و ۱۰۰ گردان از سپاه پاسداران حضور داشتند.

هدف عملیات آزادسازی دوهزار و ۵۰۰ کیلومتر از اراضی اشغال شده در شمال خوزستان و دور کردن نیروهای دشمن از دزفول و شوش بود.

در گام نخست، نیروهای زرهی ارتش با فرماندهی شهید سپهبد صیاد شیرازی، خطوط دشمن را در هم شکستند و در پی آن، نیروی زمینی سپاه پاسداران، با همکاری نیروهای بسیج و در قالب تاکتیک «یورش موج انسانی» و در گروه‌های هزارنفره، بعثی‌ها را وادار به عقب‌نشینی کردند.

به این ترتیب، دشمن استعداد نظامی خود را در شمال منطقه

وژنه‌نامه فتح خرمشهر (شکست سنگین صدام بر روایت آمار)

۴۲ هزار و ۵۰۰ شهید رقم خورد.

شیرازی، جاویدالایر حاج‌احمد متوسلیان و سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی که داغ شهادتش، هنوز بر دل‌های ما تازه است. سردار بزرگ اسلام، شهید حاج‌قاسم سلیمانی در آن ایام، بهار سال ۱۳۶۱، جوانی ۲۶ ساله بود که فرماندهی تیپ ۴۱ ثارا... یکی از تیپ‌های قرارگاه عملیاتی قدس را برعهده داشت.

در مقابل، دشمن بعثی نیز، تاوان سنگینی برای تجاوز و اشغالگری پرداخت؛ آن‌ها در عملیات نخست، متحمل ۴۵ هزار کشته و اسیر شدند.

او و نیروهایش، مأموریت داشتند که با عبور از رودخانه کارون، خود را به جاده اهواز - خرمشهر برسانند و این خط ارتباطی و راهبردی را در اختیار بگیرند.

در عملیات دوم نیز، مجموع کشته‌شدگان و اسیران دشمن بعثی به ۳۵ هزار و ۵۰۰ نفر بالغ شد؛ بنابراین، دشمن متجاوز در مجموع، طی این دو عملیات، متحمل تلفات سنگین ۸۰ هزار و ۵۰۰ نفری شد.

زمین مسطح منطقه، محدودیت زیادی برای عملیات نیروهای پیاده ایجاد می‌کرد؛ اما سردار، مرد میدان بود و یارانش، در آرزوی شهادت سر از پا نمی‌شناختند.

این مسئله در کنار آزادسازی خرمشهر، صدام را چنان به خشم آورد که پس از آن شکست مفتضحانه، صلاح قاضی، جواد اسعد شیتنه و محسن عبدا... سه تن از فرماندهان ارتش بعث در این نبردها را اعدام کرد!

آمار ادوات نظامی

آن‌ها توانستند به هدف خود برسند، اما رسیدن به جاده، پایان کار نبود؛ محل استقرار تیپ ۴۱ ثارا... فاصله زیادی با قرارگاه اصلی دشمن نداشت و در بُرد توپخانه بعثی‌ها قرار گرفته بود.

در جریان هر دو عملیات فتح‌المبین و بیت‌المقدس، آمار خسارات وارده به ادوات نظامی رزمندگان اسلام، بسیار کمتر از مقداری بود که ارتش بعثی متحمل شد.

با این حال، سردار شهید سلیمانی و نیروهایش، به خوبی از پس آن مرحله دشوار برآمدند و استقرار نیروهای ایرانی بر جاده راهبردی اهواز به خرمشهر، تثبیت شد.

نیروهای ایران در هر دو نبرد، حدود ۲۰۰ دستگاه تانک، نفربر، خودروهای سبک و سنگین از دست دادند.

پاتک نیروهای بعثی در این منطقه به قدری شدید بود که گاه فاصله نیروهای حاج‌قاسم با دشمن به کمتر از ۲۰ متر می‌رسید؛ اما در نهایت آن‌ها توانستند از کارون بگذرند و اهداف تعیین‌شده را محقق کنند.

در مقابل، ارتش صدام، در هر دو عملیات غرورآفرین فتح‌المبین و بیت‌المقدس، در مجموع ۶۴۶ دستگاه انواع تانک، نفربر و خودرو زره‌پوش، ۴۲ فروند هواپیما، دو بالگرد، ۸۰۰ دستگاه خودرو ترابری، ۱۴۰ قبضه انواع توپ سبک و سنگین و ۲۰ دستگاه لودر و بولدوزر از دست داد.

در ادامه، حاج‌قاسم و نیروهایش کوشیدند خود را به مرز بین‌المللی برسانند؛ جایی که لشکر پنجم عراق، با تمام توان در برابر تیپ ۴۱ ثارا... مقاومت می‌کرد.

در مجموع، ۲۵۰ دستگاه انواع تانک و نفربر، ۵۰۰ دستگاه انواع خودرو ترابری، ۱۸۵ قبضه انواع توپ سبک و سنگین، ۶۵ خودرو مهندسی، ۳۰ دستگاه جیب‌مجهز به توپ ۱۰۶ میلی‌متری، در کنار ۹۵ هزار قطعه مین، ۹۰ موشک سطح به سطح و ۲۱ سیستم پدافندی سام-۶، به عنوان غنیمت نصیب رزمندگان اسلام شد.

نیروها در تنگنای عجیبی قرار گرفته بودند؛ اما سخنان سردار جوان، آن‌قدر توأم با اطمینان و آرامش بود که باعث تقویت روحیه نیروها و پایداری آن‌ها تا شکست قاطع دشمن بعثی شد.

درباره نقش کلیدی شهید سردار سلیمانی در آزادسازی خرمشهر

پیروزی غرورآفرین سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی و نیروهایش، بخش مهمی از پازل نقشه آزادسازی خرمشهر را تکمیل کرد و اجازه حرکت نیروهای بعثی را از آن‌ها گرفت؛ او را باید در زمره فاتحان بزرگ خرمشهر بدانیم.

(رشادت بی‌نظیر «حاج‌قاسم» ۲۶ ساله برای تمامیت ارضی ایران)

پیروزی عملیات آزادسازی خرمشهر و بازگشت این شهر مظلوم به آغوش میهن، آن‌قدر بزرگ و غرورآفرین است که سرداران و سربازان حاضر در آن، به فاتحان خرمشهر مشهور شده‌اند.

در میان اسامی جان‌برکفانی که در رقم خوردن آن پیروزی جاودانه نقشی اساسی و محوری داشتند، نام‌های بزرگی به چشم می‌خورد؛ شهیدان حسن باقری، حاج‌حسین خرازی، سپهبد صیاد

خدمتِ حق
را خدا از یاد کرد...

